

Een S-ICD implantatie / vervanging

Cardiologie

Inleiding

U heeft een afspraak bij de cardioloog voor een S-ICD implantatie. Deze folder geeft algemene informatie over deze ingreep.

Wat is een S-ICD?

Een S-ICD (Subcutane Implanteerbare Cardioverter Defibrillator) is een apparaat wat levensgevaarlijke ritmestoornissen opspoor en een sterke stroomstoot afgeeft om een einde te maken aan deze levensbedreigende hartritmestoornis. Deze ICD wordt geheel onderhuids (subcutaan) geplaatst, zonder dat er elektrodes in het hart worden aangebracht.

Vorbereiding

Houd bij de voorbereiding op de S-ICD implantatie rekening met het volgende:

- **bloedverdunnende medicijnen.** Staat u onder controle van de trombosedienst door het gebruik van bloedverdunnende medicijnen, dan moet u contact opnemen met de trombosedienst. Geef door wanneer (datum) de ingreep plaatsvindt. Zij zullen nauwkeurig het niveau van bloedverdunding (antistolling) regelen om te voorkomen dat uw bloed te dun is voor de ingreep. De INR-waarde moet tussen de 2.0-3.0 zijn. Hiermee wordt de kans op nabloeding aanzienlijk verkleind. Gebruikt u andere bloedverdunnende medicatie, dan moet u eventueel vóór de ingreep stoppen met gebruik hiervan. Zie ook de begeleidende brief;
- **niet ontharen.** In de week voorafgaand aan de operatiedatum mag u geen lichaamshaar verwijderen van uw borstkast en oksels met een scheermesje of ontharingscrème. Door het ontharen kunnen huidbeschadigingen ontstaan, die kunnen gaan infecteren en dat kan nadelige gevolgen hebben voor de genezing van de operatiewond. Als de cardioloog aangeeft dat u onthaard moet worden in het operatiegebied, dan gebeurt dit vlak voor de ingreep op de hartkatheterisatieafdeling en met behulp van een tondeuse.

De dag van de ingreep

U wordt opgenomen op het Cardiovasculair Interventie Centrum die in de begeleidende brief staat.

Vanaf zes uur voor de operatie moet u nuchter zijn voor vast voedsel. Heldere dranken, zoals water, appelsap en limonade, mag u nuttigen tot twee uur voor ingreep.

U krijgt een operatiejasje en ochtendjas van het ziekenhuis aan (uw onderbroek mag u aanhouden).

De verpleegkundige maakt een ECG (elektrocardiogram of hartfilmpje), meet uw bloeddruk, pols en temperatuur en onthaart de plek zonodig.

Gebruikt u insuline, dan krijgt u in overleg met de cardioloog eventueel een infuus en insuline.

U wordt naar de hartkatheterisatiekamer / operatiekamer gebracht, waar de ingreep plaatsvindt. Eenmaal binnen wordt u verzocht om plaats te nemen op een röntgentafel. U krijgt een narcosemiddel toegediend, waarna u in slaap valt.

Als het inbrengen van de S-ICD klaar is, wordt deze getest. Bij het testen wordt in uw hart een ritmestoornis opgewekt en wordt gekeken of de ICD goed werkt. Aan de hand van deze test kan de ICD juist afgesteld worden. Vervolgens wordt u wakker gemaakt en gaat u naar de dagbehandeling van het Cardiovasculair Interventie Centrum, hier kan u nog geen bezoek ontvangen. De implantatie duurt meestal één tot anderhalf uur.

Na de behandeling

Als u goed wakker bent, mag u weer eten en drinken. U verblijft op de holding van het CIC, bezoek is hier niet toegestaan. Na controle van de S-ICD stopt de telemetriebewaking en wordt u opgehaald voor een röntgenfoto. Als de foto beoordeeld en akkoord is bevonden door de cardioloog wordt het infuusnaaldje verwijderd en mag u naar huis.

Op indicatie bestaat er een mogelijkheid dat u een nachtje blijft.

Uw huisarts wordt na enige tijd geïnformeerd over de uitslag van uw behandeling.

U mag drie dagen niet douchen, om problemen met de wond te voorkomen. U mag de wond niet weken, dit betekent dat zwemmen, in bad of in de sauna gaan niet is toegestaan tot de wond is genezen. Bescherm de wond tegen de zon.

Controleafspraak

U krijgt een controleafspraak mee voor 14 dagen na de ingreep. Wanneer u de gemaakte afspraak niet kunt nakomen, moet u dit tijdig telefonisch doorgeven.

Leefregels

De eerste zes weken mag u geen zware voorwerpen dragen en geen zware lichamelijke arbeid verrichten. Vermijd ook schokkende bewegingen, harde stoten of botsingen tegen de ICD. U mag geen zware inspanning leveren, rustig wandelen mag wel. Na zes weken kunt u de normale activiteiten weer oppakken.

Bedenk dat u na ontslag hulp nodig heeft bij bepaalde huishoudelijke activiteiten. Misschien kunnen familieleden, burens of vrienden u tijdelijk helpen. Niet iedereen komt in aanmerking voor vergoeding van huishoudelijke hulp van bepaalde instanties. Dit is onder andere afhankelijk van uw gezinssituatie en / of leeftijd. Verwacht u hulp nodig te hebben, regel dit dan vóór opname in het ziekenhuis. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met het Zorgloket in uw woonplaats.

Na de implantatie mag u niet autorijden. U hoort tijdens de controle bij de cardioloog/ ICD technicus wanneer u weer mag autorijden. Hierbij worden de voorgeschreven regels van het CBR gehanteerd; 2 weken als de ICD implantatie is ter voorkoming van een ritmestoornis (primaire implantatie) of 2 maanden als de ICD implantatie is tgv een hartinfarct/hartstilstand (secundaire implantatie)

(Pijn)klachten

Heeft u wondproblemen, ernstige pijnklachten of andere vragen, dan kunt u altijd contact opnemen met de polikliniek Cardiologie, tijdens kantooruren te bereiken op telefoonnummer (053) 4 87 21 10. Bij acute problemen 's avonds en in het weekend kunt u contact opnemen met de Spoedpost, telefoon (053) 4 87 33 33.

Bij het optreden van wondproblemen of andere plotselinge klachten neemt u contact op met het secretariaat Cardiologie, afdeling Hartfunctie en vraagt u naar de pacemaker technicus. Op werkdagen is deze tijdens kantooruren te bereiken, telefoon (053) 4 87 21 10. Buiten kantooruren en in het weekend kunt u hiervoor contact opnemen met de verpleegunit C5 Cardiologie, telefoon (053) 4 87 21 71.

Het S-ICD patiëntenpasje

Iedere patiënt krijgt een S-ICD patiëntenpasje. Dit wordt vóór of bij de eerste polikliniekcontrole uitgereikt, dan wel op korte termijn toegestuurd. Zorg ervoor dat u deze pas steeds bij u draagt (bijvoorbeeld in de portefeuille).

Op dit pasje staat voor u, als patiënt, en voor hulpverleners belangrijke informatie over uw S-ICD, ook het merk. Bij diefstal of verlies kunt u via uw cardioloog een nieuw pasje krijgen. Zorg dat u altijd uw pasje bij u heeft als u een medische behandeling moet ondergaan. Sommige behandelingen vereisen dat de S-ICD even wordt uitgezet. Toon steeds het pasje aan de arts die van plan is u te behandelen, zodat men op de hoogte is van uw S-ICD en de behandeling zonodig aangepast kan worden. Laat de behandelend arts contact opnemen met uw cardioloog bij vragen of onduidelijkheden.

S- ICD vervanging

De batterij van de S-ICD heeft een gemiddelde levensduur van vier tot acht jaar. De exacte levensduur hangt af van het soort en het aantal geleverde therapieën van uw S-ICD. Aangezien de batterij een vast onderdeel van de S-ICD vormt, moet het apparaat in zijn geheel vervangen worden als de batterijcapaciteit verbruikt is.

Bij de vervanging van de S-ICD maakt de cardioloog een kleine opening in het oude litteken, neemt de oude S-ICD eruit en plaatst een nieuwe. Bij een vervanging van een S-ICD is dezelfde wondcontrole nodig als bij een implantatie. U mag drie dagen niet douchen omdat de pleister niet nat mag worden, de wond niet mag weken en om problemen met uw wond te voorkomen. Dit houdt in dat zwemmen, in bad of in de sauna gaan niet is toegestaan tot de wond is genezen. Bescherm de wond tegen de zon. De pleister mag u zelf na 3 dagen verwijderen. Na een vervanging mag u 3 dagen niet zelf fietsen en/of autorijden, dit is korter dan bij een implantatie. Wanneer de elektroden niet vervangen zijn mag u uw arm direct weer gebruiken, probeer wel de wond te ontzien zodat deze niet gaat wijken.

Mogelijke complicaties (Geldt voor zowel nieuwe implantatie als voor vervanging!)

Zoals bij iedere ingreep, kunnen ook bij de ingreep van een S-ICD complicaties optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden.

Mogelijke complicaties zijn:

- een infectie, de grootste kans hierop is bij het vervangen van de S-ICD;

- technische problemen met de S-ICD;
- bloedverlies als gevolg van het (na)bloeden van de operatiewond;
- een reactie op de medicijnen die tijdens de ingreep gebruikt zijn.

Wat te doen na één shock van uw S-ICD

Als u een ritmestoornis heeft gehad of de S-ICD heeft therapie afgegeven, hoeft u daarvoor meestal niet meteen met spoed naar het ziekenhuis. Het apparaat heeft immers gedaan wat het moest doen. Wel willen we graag dat u zich de volgende werkdag **na 10.00 uur** meldt bij de polikliniek Cardiologie, telefoon (053) 4 87 21 10. Er wordt dan een S-ICD controle gedaan, zodat men kan zien wat er gebeurd is. Vertel de secretaresse bij de balie dat u een S-ICD drager bent en één shock heeft gehad en vraag naar de technicus van onze afdeling hartstimulatie. Vergeet niet uw S-ICD pasje, identiteitsbewijs en geneesmiddelenpaspoort mee te nemen. Er wordt aan de hand van de gegevens bepaald of de S-ICD terecht heeft ingegrepen. Is het nodig de instellingen te veranderen, dan wordt dat direct gedaan. Het is ook mogelijk dat uw medicatie in overleg met uw cardioloog gewijzigd wordt.

Wat te doen bij meerdere shocks

Meldt u zich spoedig bij de verpleegunit Hartbewaking route C37. Vertel de secretaresse / verpleegkundige bij de balie dat u een S-ICD drager bent en meerdere shocks gehad heeft. U wordt dan aan de hartbewaking gelegd en de dienstdoende technicus wordt gewaarschuwd. Afhankelijk van uw hartritmestoornis blijft u voor opname of kunt u weer naar huis. Vergeet niet uw S-ICD pasje, identiteitsbewijs en geneesmiddelenpaspoort mee te nemen.

Aanvullende informatie

Meer informatie vindt u bijvoorbeeld:

- op de website van de **Nederlandse Hartstichting**, postbus 300, 2501 CH Den Haag, telefoon (0900) 30 03 00, www.hartstichting.nl;
- **Stichting ICD dragers Nederland**, Postbus 48, 3620 AA Breukelen, telefoon (0346) 24 12 82, www.stin.nl.

Belangrijke contactgegevens

- Polikliniek Cardiologie, route A25, telefoon (053) 4 87 21 10 (bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.00 - 16.30 uur);
- Hartbewaking, route C37, telefoon (053) 4 87 21 75;
- Cardiovasculair Interventie Centrum, route B34, telefoon (053) 4 87 60 08;
- Verpleegunit C5 Cardiologie, route C51, telefoon (053) 4 87 21 71.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend arts of verpleegkundige dan om nadere uitleg.